

Delegater med forventninger

Torstein S. Hansen

Medisinstudent ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og medlem av Norsk medisinstudentforening

– Landsstyremøtet i Loen blir mitt første. Det er en spennende plass å holde møtet, og jeg tror Sogn i mai kan bli en opplevelse. Uten at jeg har sett hele sakslisten, så ser det ut til å bli mange spennende temaer. Som medisinstudent er jeg mest opptatt av grunnutdanning. I tillegg er alle turnus-sakene svært interessante fra mitt ståsted. Organisering av helsevesenet kan føre til artige diskusjoner som det kan være spennende å delta i, eller høre på.

Siden fremtidig legeoverskudd er på dagsordenen, vil jeg gjerne relatere dette til det høye studenttallet som tas opp hvert år. Samarbeidet med legemiddelindustrien er en annen diskusjon som antakelig vil bringe frem mange ulike meninger. Medisinstudentene er ikke de største målskivene for legemiddelreklame, men den prinsipielle debatten engasjerer også oss studenter. Jeg håper diskusjonene vil bli nyttige og fruktbare.

Jeg gleder meg virkelig til landsstyremøtet, og tror jeg vil lære mer om Legeforeningen. Å møte mange dyktige tillitsvalgte med lang erfaring vil også være nyttig for meg, og jeg håper jeg kan lære noe av dem.

Siri Tau Ursin

Overlege ved Sentralsykehuset i Rogaland og styremedlem i Overlegeforeningen

– Det som interesserer meg er prioriteringer i spesialisthelsetjenesten sett fra alle synsvinkler: faglig, politisk og også med funksjonsfordeling som utgangspunkt. Det at vi befinner oss i den situasjonen at vi må foreta prioriteringer, både i det daglige og på et mer overordnet plan, er en utfordring.

Jeg er ikke sikker på at det er lett å bli enige om hvordan, og etter hvilke kriterier slike prioriteringer skal gjøres.

Å få en forståelse for hva som er fremtiden for turnustjenesten hadde vært spennende, det er jo veldig annerledes nå enn da jeg var turnuskandidat og plassene ikke ble fylt opp på det sykehuset der jeg var. Hva gjør studentene mens de venter på plass? Gir noen opp?

Samhandling mellom Legeforeningens organer og legemiddelindustrien er også et interessant tema. Overlegeforeningen har avgitt en høringsuttalelse som også dekker mitt syn. Ellers ser jeg frem til å møte mange hyggelige mennesker i Loen, og håper på godt vær slik at pausene kan nyttes ute.

Landsstyremøtet 2004

Vil heise den faglige fane

Tiden er moden for å gjenreise stoltheten over faget og det å være fagperson, gleden over å utføre et godt stykke arbeid og ikke minst takknemligheten over det å være doktor, sier president Hans Kristian Bakke.

– Hvordan utfordre politikerne til ikke bare å være for prioritering, men også utfordre dem på å velge *virkemidler* i den hensikt å sikre behandling først til dem som trenger det mest? spurte presidenten på Legeforeningens lederseminar i april.

Når landsstyret nå skal ha prioritering som tema i den helsepolitiske debatten, er det naturlig å knytte dette til de siste års helse reformer. – De har bidratt til at vi i dag får mer helse for hver krone, mindre svarteperspill mellom forvaltningsnivåene og klarere ansvarslinjer. Og det er bra, fastslo Bakke,



Hans Kristian Bakke

– Selv om bildet ikke er svart-hvitt og noe er blitt bedre, er mange av våre kolleger reformtrette, frustrerte og oppgitte. Det faglige løft i sykehussektoren har i stor grad uteblitt. «Lønnsomme» pasienter prioriteres. Stoltheten knyttet til eget fag svekkes. Vanskelige omstillinger og smertefulle funksjonsfordelingsprosesser bryter ned relasjoner og skaper utrygghet, mente presidenten.

Etterlyser visjoner

Virkemidlene som er innført de siste 10–15 årene, og språkbruken som benyttes, mener han fremstiller sykehusene som industribedrifter som produserer varer.

– Jovisst handler ledelse om å bruke de riktige virkemidlene, men fremfor alt handler det om visjoner og verdier. Det er ikke produkter, men kunnskap og tillit vi selger. Vårt fokus er ikke varer, men mennesker. Derfor står begreper som autonomi, tillit, troverdighet og verdighet, åpenhet, ærlighet og etisk bevissthet sentralt.

– Norge er i teorien et foregangsland i å sette prioritering på den politiske dagsorden, sier Hans Kristian Bakke. – Politisk var det bred støtte til Lønning I-utvalgets anbefaling om at det skulle være tilstandens alvorlighet og effekt av behandling som skulle være de sentrale prioriteringskriterier. Lønning II-utvalget gikk videre og delte det offentlige helsetjenestetilbudet

inn i *skal-, bør- og kan-*tjenester. Dessverre er dette arbeidet ikke fulgt opp, konstaterer presidenten.

Tøyer grensene

– Faglighet og ledelse henger også nøye sammen, fortsetter Bakke. – Når Helse Øst nylig har gitt uttrykk for at de selv vil ta et større ansvar for legers etterutdanning, er det prisverdig. Sykehus som gir sitt personell rammebetingelser til å fornye egen kompetanse, prioritere utdanning og forskning – som kort sagt vektlegger *faglighet* – vil bli vinnerne i kampen om den mest kvalifiserte arbeidskraften, fremholder han.

Finansieringssystemene har beveget seg i ønsket retning, selv om innsatsstyrt finansiering har hatt en rekke barnesykdommer, påpeker Bakke. – Når man knytter betaling for tjenester opp mot diagnoser, representerer dette et potensielt problem. Lagt i hendene på personell som setter hensynet til økonomi foran hensynet til pasientene, kan DRG-systemet føre til prioriteringer på feil grunnlag og uriktig diagnosesetting. Det er også alvorlig dersom enkeltleger tøyer de medisinske konklusjoner etter et sykehusopphold for på den måten å øke inntektene, sier han.

Ledelsesspørsmål

– Det er etter vår mening ikke på noen måte akseptabelt at legene, etter oppfordring fra ledelsen eller på eget initiativ, går på akkord med egne faglige og etiske vurderinger for å øke avdelingenes inntekter, understreker Hans Kristian Bakke.

– Dersom det skjer, undergraves den tillit både pasienter, folkevalgte, helsevesenet, betalingssystemet og legene er avhengig av. I tillegg gir det også grunnlag for å stille noen alvorlige spørsmål ved ledelse og ledelsesutøvelse.

Hans budskap til politikere så vel som til ledelsen i landets helseforetak, er klar: – Spesialisthelsetjenesten trenger en ledelse som etterspør mer enn forventninger om et ønsket økonomisk resultat og en viss produksjon. Like viktig må det være, og like tydelig må det formidles, krav om å nå medisinsk-faglige målsettinger – i form av god pasientbehandling.

Kari Ronge

kari.ronge@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk